

UNIVERSITATEA OVIDIUS DIN CONSTANȚA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL: FILOLOGIE

REZUMATUL
TEZEI DE DOCTORAT

DIRECȚII ÎN LITERATURA PENTRU/ DESPRE
ADOLESCENȚI ÎN ROMANUL AMERICAN POSTBELIC
(1951-2012)

Coordonator științific,

Prof. univ. dr. EDUARD VLAD

Doctorand,

SANDU (ENE) MIHAELA

-Constanța, 2018-

CUPRINS

MULȚUMIRI

LISTĂ DE ABREVIERI

INTRODUCERE

Capitolul 1

CADRUL CONCEPTUAL: COPILĂRIA ȘI ADOLESCENȚA ÎN CONTEXTE ISTORICE, FILOSOFICE, PSIHOLOGICE, SOCIO-CULTURALE ȘI ÎN LITERATURĂ

1.1. FICȚIONALIZAREA INOCENȚEI: COPILĂRIA ȘI LITERATURA PENTRU COPII

1.1.1. Construcția socială a copilăriei în Statele Unite ale Americii: O analiză istorică din secolul al XVI-lea până în secolul al XIX-lea

1.1.2. Evoluția literaturii pentru copii din secolul al XVI-lea până în secolul al XX-lea

1.2. DE LA INOCENȚĂ LA EXPERIENȚĂ: CONTEXTELE ISTORICE, SOCIALE, FILOSOFICE ȘI PSIHOLOGICE ALE ADOLESCENȚEI

1.2.1. Construcția socio-culturală a adolescenței: cultura tinerilor

1.2.2. Conflict și independență în adolescență: o viziune filozofică

1.2.3. Perspective teoretice asupra dezvoltării psihosociale a adolescenților

1.2.3.1. Viața la limite intense: "Furtună și stres" în adolescență

1.2.3.2. Rebeliune și negare: adolescenții vs. autoritatea

1.2.3.3. Identitate vs. confuzie: criza psiho-socială în adolescență

Capitolul 2

ADOLESCENȚA ÎN FICȚIUNE: LITERATURA PENTRU TINERI PE PRAGUL DINTRE LITERATURA PENTRU COPII ȘI LITERATURA PENTRU ADULȚI

2.1. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA GENULUI LITERAR

2.2. CE ESTE LITERATURA PENTRU TINERI?: APARIȚIE, DEZVOLTARE, CARACTERISTICI

2.2.1. Este literatura pentru tineri un gen literar?: dificultățile apariției

2.2.2. Rădăcinile literaturii americane pentru tineri: *Little Women* de Louisa May Alcott și *The Adventures of Huckleberry Finn* de Mark Twain

2.2.3. Afluenți pe râurile tinereții: dezvoltarea literaturii pentru adolescenți

2.2.4. Însușiri ale unei literaturi pentru tineri de calitate

2.2.4.1. Dialogism, subiectivitate și putere în literatura pentru adolescenți

2.2.4.2. Caracteristici-cheie ale romanelor pentru tineri

2.2.5. Influența romanelor pentru tineri asupra cititorilor săi

Capitolul 3

EXPLORAREA IDENTITĂȚII PERSONALE ÎN *THE CATCHER IN THE RYE* DE J.D. SALINGER, *THE PERKS OF BEING A WALLFLOWER* DE STEPHEN CHBOSKY, *THE CHOCOLATE WAR* DE ROBERT CORMIER, *THE ABSOLUTELY TRUE DIARY OF A PART-TIME INDIAN* DE SHERMAN ALEXIE

3.1. CAPTIVI ÎN ADOLESCENȚĂ: DURERILE LUI HOLDEN CAULFIELD ȘI CONFLICTELE INTERIOARE ALE LUI CHARLIE

3.1.1. Revelații intertextuale: *The Perks...* de Chbosky și *The Catcher...* de Salinger

3.1.2. *The Perks...* și *The Catcher...*: o abordare comparativă

3.1.3. Conflictul psihosocial al lui Charlie: identitate vs. confuzie

3.1.4. Dificultățile și conflictele lui Holden Caulfield

3.2. DOI ADOLESCENȚI TULBURĂ UNIVERSUL: JERRY RENAULT ȘI JUNIOR ARNOLD SPIRIT ÎN CĂUTAREA IDENTITĂȚII

3.2.1. Revelații intertextuale: *The Absolutely True Diary...* de Sherman Alexie și *The Chocolate War* de Robert Cormier

3.2.2. Junior Arnold Spirit: criza de identitate a unui indian

3.2.3. Jerry Renault în căutarea identității personale

Capitolul 4

IDENTITATEA COLECTIVĂ ASERVIRE SAU ABILITARE?: O EXPLORARE A DILEMELOR EXISTENȚIALE ALE PROTAGONIȘTILOR ÎN *THE OUTSIDERS* DE S.E. HINTON ȘI *I KNOW WHY THE CAGED BIRD SINGS* DE MAYA ANGELOU

4.1. DE LA ALIENARE LA SOCIALIZARE: CONSTRUIREA IDENTITĂȚII LUI PONYBOY CURTIS

4.1.1. Dezvoltarea personalității în contexte sociale

4.1.2. “Eu” și “Noi”: o perspectivă dinamică

4.1.3. Criza identitară a lui Ponyboy Curtis: Construcția identității sale personale

4.1.4. Jocul cu stereotipurile în *The Outsiders* de S.E. Hinton: prietenia dintre Ponyboy Curtis și Johnny Cade

4.2. O EXPLORARE FEMINISTĂ A *BILDUNGSROMANULUI* ÎN *I KNOW WHY THE CAGED BIRD SINGS* DE MAYA ANGELOU

4.2.1. De la “băieți buni” la “fete rele”: imagini ale masculinității și feminității în literatura pentru adolescenți

4.2.2. Puterea romanului autobiografic afro-american

4.2.3. Criza identitară a unei fete de culoare: *Caged Bird's Bildung*

Capitolul 5

IMAGINI ALE TINEREȚII, TRAUMEI ȘI MORTII ÎN ROMANE CONTEMPORANE PENTRU ADOLESCENȚI: *THE BOOK THIEF* DE MARKUS ZUSAK ȘI *THE FAULT IN OUR STARS* DE JOHN GREEN

5.1. ADOLESCENȚA ȘI LITERATURA SA LA SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XX-LEA

5.1.1. Atunci și acum: tendințe în literatura pentru tineri în secolul al XXI-lea

5.1.2. Literatura “crossover” pentru tineri: desființarea granițelor dintre cititorii adulți, adolescenți, copii

5.2. TRAUMĂ ȘI DEZVOLTAREA IDENTITĂȚII ÎN *THE BOOK THIEF* DE MARKUS ZUSAK ȘI *THE FAULT IN OUR STARS* DE JOHN GREEN

5.2.1. O introducere în ficțiunea despre traumă pentru copii și tineri

5.2.2. Re-gândind istoria: *The Book Thief* de Markus Zusak la intersecția dintre metaficțiune istoriografică și realism magic

5.2.3. Realism magic în *The Book Thief* de Markus Zusak: dramatizarea Holocaustului

5.2.4. Urmările dezvoltării personale în condiții dificile: trauma și revenirea din traumă a lui Liesel Meminger

5.2.4.1. Experiența unor traume în viața lui Liesel Meminger

5.2.4.2. De la victimă la supraviețuitoare: re-construirea identității lui Liesel

5.2.5. Viața cu cancer: refuzul de a accepta moartea al lui Hazel Lancaster

5.2.5.1. Cancerul ca o provocare în *The Fault In Our Stars* de John Green

5.2.5.2. O poveste de dragoste scrisă în stele: dezvoltarea identității personale a lui Hazel și a lui Augustus

CONCLUZIE

BIBLIOGRAFIE

TEZĂ DE DOCTORAT

REZUMAT

DIRECȚII ÎN LITERATURA PENTRU/ DESPRE ADOLESCENȚI ÎN FICȚIUNEA AMERICANĂ POSTBELICĂ (1951-2012)

Cuvinte cheie: istorie, cultură, cultura tinerilor, societate, construcții sociale, copilărie, adolescență, gen literar, literatura pentru tineri, literatura crossover, noul realism, *Bildungsroman* feminist, literatura Holocaustului, literatura despre cancer, psihologie, conflict psihosocial, identitate, identitate socială, criză identitară.

Teza de față abordează o temă actuală și încă insuficient investigată până în prezent, care ar putea să îi intereseze atât pe tineri cât și pe adulți, părinți și profesori deopotrivă, și anume modalitățile în care adolescenți reali în căutarea identității au fost dramatizați în romanele pentru/ despre tineri. Mai exact, prezenta cercetare investighează reprezentările ficționale ale adolescenților și crizele lor identitare în opt romane reprezentative, care au inclus atât scrieri aparținând primului val al literaturii pentru adolescenți, segmentul literar cunoscut sub numele de “noul realism” (Campbell, 2010), cât și texte literare contemporane care reflectă schimbările sociale ale secolului nostru, și s-a concentrat în mod special pe concepte cum ar fi cultura tinerilor, societate, adolescență, literatura pentru tineri, psihologie, criză identitară, identitate personală și colectivă, gen literar. Abordarea acestor concepte a fost esențială deoarece această teză s-a concentrat pe o cercetare complexă care a scos la iveală: preocupările și controversele adolescenților în America după al doilea Război Mondial, modalitățile în care adolescenții și problemele lor au fost reprezentate în literatură, detașarea de literatura pentru copii și adulți a unei literaturi specifice pentru tineri, și schimbările care au avut loc în acest gen literar în secolul al XXI-lea.

Demersul a fost unul interdisciplinar, fiind încorporate domenii precum psihologia, sociologia, studii culturale și teorii ale identității și a urmat trei linii principale de analiză a

literaturii pentru adolescenți în general și a celor opt texte ficționale în special. Dat fiind faptul că romanele selectate pentru această cercetare au capacitatea de a ficționaliza adolescenți reali, preocupările lor, controversile, crizele lor identitare, însă luând în considerare și faptul că acest segment literar a fost deseori confundat cu literatura pentru copii, această teză a investigat mai întâi copilăria, literatura pentru copii și adolescența ca segment social, aceasta din urmă fiind plasată în contexte aparent fără legături, cum ar fi filosofia, psihologia ori sociologia. Cercetarea a continuat în al doilea capitol cu o clarificare a problematicii legată de încercările de a defini literatura pentru adolescenți ca un gen literar separat de literatura pentru copii, cu scopul de a facilita analiza unor caracteristici ale adolescenței transpuse în personaje din ficțiune. Această teză s-a concentrat în ultimele trei capitole asupra investigării unor texte literare, cu atenție deosebită acordată construcțiilor ficționale, cu scopul de a furniza exemple ale reprezentărilor ficționale ale adolescenților și de a expune schimbările din societatea americană transpuse în literatura pentru tineri și tendințele acestora în contemporaneitate.

Psihologia a contribuit la cercetarea de față prin intermediul analizelor complexe a adolescenței ca etapă importantă în dezvoltarea psiho-socială a indivizilor și prin evidențierea numeroaselor schimbări care au loc la nivelul psihicului tinerilor în tranziția de la copilărie la maturitate. Conceptul de adolescență în viziunea lui Granville Stanley Hall (1911) a permis stabilirea, în plan real, a modificărilor de ordin psihologic și psihosocial ce au loc în viețile tuturor indivizilor. La rândul său, sociologia a permis observarea condiției copilului și apoi a adolescentului în cultura americană, care a suferit numeroase modificări de-a lungul deceniilor și a cărei evoluție a determinat apariția unei literaturi menite să educe copiii și tinerii prin modalități mai puțin impunătoare și mai convingătoare. La fel de important pentru această cercetare s-a dovedit a fi conceptul de identitate, aflat la răscrucea mai multor domenii de cunoaștere cum ar fi sociologia sau psihologia socială. Noțiunea de criză de identitate, definită de Erik Erikson (1968) s-a dovedit a fi o noțiune-cheie în acest demers deoarece toate personajele ficționale adolescenți sunt portretizate ca suferind o astfel de criză, prin evidențierea și investigarea ei cercetarea de față furnizând cititorilor exemple de situații de viață cu final fericit. La rândul său, teoria literară și-a atestat relevanța în acest demers care a avut drept obiectiv, printre altele, și atestarea valorii literaturii pentru adolescenți și definirea acesteia ca gen literar diferit de literatura pentru copii și cea pentru adulți. În fine, perspectiva istorico-socială a permis

explorarea contextului în care literatura pentru adolescenți a apărut și examinarea evoluției acesteia odată cu progresul social și tehnologic din secolul al XXI-lea.

Având în vedere cele expuse mai sus, teza de față își propune pe de-o parte să urmărească direcțiile literaturii pentru adolescenți în Statele Unite ale Americii după al Doilea Război Mondial, titlul cercetării anunțând acest demers și delimitând perioada cuprinsă între 1951, anul apariției romanului lui J.D. Salinger *The Catcher in the Rye* considerat unul de referință pentru acest gen literar și 2012, anul publicării romanului *The Fault in Our Stars* al lui John Green. Începând cu a doua jumătate a secolului al XX-lea s-a observat o schimbare majoră în romanele pentru tineri: acestea au abandonat ficționalizarea idealistă a unei copilării lipsită de încercări și au portretizat viața reală a tinerilor cu dificultățile lor de a se integra în societate, cu zbuciumul lor de a trece peste schimbările fizice și psihice, cu revolta lor împotriva autorității.

Pe de altă parte, având în vedere că se resimte nevoia de a încuraja și de a convinge tinerii să se îndrepte spre lectură, ne propunem constituirea unui model pentru analiza reprezentărilor ficționale ale adolescenților, cu exemple din diferite medii sociale, care să evidențieze beneficiile acestui mecanism numit literatura pentru adolescenți- adulții pot folosi această literatură ca un instrument pentru educarea tinerilor, iar adolescenții pot învăța cum să își rezolve problemele existențiale. În vederea îndeplinirii acestor obiective majore, această cercetare a urmărit îndeplinirea unor obiective specifice în fiecare capitol, care ar putea fi clasificate drept teoretice și practice.

Primele două capitole au urmărit atingerea unor obiective teoretice cu caracter general: investigarea contextelor cultural, social, istoric în care romanele pentru adolescenți au apărut, analiza conceptului de adolescență și a adolescentului în lumea reală pentru a facilita explorarea reprezentărilor ficționale ale lor, clarificarea problematicii definirii literaturii pentru adolescenți ca gen literar separat de literatura pentru copii și cea pentru adulți. Cum copilăria și adolescența, mai exact percepțiile acestora, au evoluat odată cu societatea, am considerat că este important să abordăm copilăria ca o construcție socială pentru a trece mai apoi la o investigare a adolescenței, cu scopul de a urmări schimbările care au condus către o elaborare a unei literaturi spre educarea tinerelor generații. Prin analizele din cel de-al treilea capitol s-a urmărit aducerea în prim-plan a conceptului de identitate personală și stabilirea unor modele prin care adolescenții au fost reprezentați fictional care să permită tinerilor cititori observarea unor probleme, conflicte, crize existențiale portretizate în diferite feluri în literatura aparținând acestui gen. Cel de-al patrulea

capitol urmărește analiza conceptului de identitate colectivă în două romane care portretizează adolescenți și crizele lor identitare și a îmbogățit cercetarea prin analiza unui personaj feminin de culoare, cu scopul de a demonstra faptul că adolescența este determinată de factori externi precum condiția socială, gen sau rasă. Al cincilea capitol urmărește evoluția literaturii pentru adolescenți în secolul al XXI-lea, evidențiază diferențele și asemănările dintre romanele din secolul trecut la nivel de tematică și tipologii, transformările pe care acest gen literar le-a suferit în contextul evoluției tehnologice din secolul nostru.

În vederea unei abordări pertinente a literaturii pentru adolescenți, am folosit metode preponderent calitative. Acestea s-au bazat pe un corpus reprezentativ de texte literare aparținând categoriei literare în discuție, excepție făcând romanul autobiografic al lui Maya Angelou ales datorită liniei narrative urmărite a unui roman de tip *Bildung*. De menționat ar fi și romanul lui J.D. Salinger care nu a fost catalogat drept roman pentru adolescenți dar al cărui protagonist este considerat a fi prototipul adolescentului în literatura americană. Analiza acestui corpus de texte a presupus parcurgerea unor domenii precum psihologia, sociologia, critica literară. Totodată, în cadrul acestei cercetări s-a folosit și o analiză comparativă a textelor primare cu scopul de a identifica posibile modele de reprezentare a adolescenților în literatură.

Așa cum reiese de mai sus, teza este organizată în cinci capitole, precedate de o introducere și urmate de concluzii și bibliografie, primele două capitole stabilind cadrul teoretic în lumina căruia se desfășoară analizele din celelalte trei.

Divizat în două părți, **primul capitol**, „Cadrul conceptual: copilăria și adolescența în contexte istorice, filosofice, psihologice, socio-culturale și în literatură”, a atras atenția asupra complexității relației dintre societate și literatură și a adus în prim plan adolescența analizată din perspectivă psihologică. Legăturile strânse dintre societate și istorie au facilitat examinarea istoriei literaturii pentru copii și transformările care au dus la evoluția sa în literatură pentru tineri. În plus, investigarea adolescenței prin prismă psihologică a furnizat instrumentele necesare pentru analiza personajelor ficționale, dificultățile cu care se confruntă și crizele lor existențiale. Cu alte cuvinte, acest capitol a explorat condiția adolescentului, care a fost cândva copil, ca membru al societății americane, transformările sale fizice și psihice, crizele sale psihosociale, cu scopul de a determina condițiile social-istorice care au dus la apariția literaturii pentru tineri. Sursele secundare esențiale în acest capitol, *Huck's Raft: A History of American Childhood* de Steven Mintz, *Youth Culture and the Generation Gap* de Gerhard și Ursula Falk,

Colonial America: A History to 1763 de Richard Middleton și Anne Lombard, au dezvăluit schimbările culturale și sociale din viața copiilor. Rezultatele din primul subcapitol al acestei lucrări au arătat cum condiția copilului s-a schimbat de-a lungul secolelor și că au existat câteva momente cheie în istoria copilăriei ca segment social care au schimbat percepția asupra copiilor în societate.

Alte studii cum ar fi *A History of Children's Reading and Literature* de Alec Ellis, *Exploring Children's Literature: Teaching the Language and Reading of Fiction* de Nikki Gamble și Sally Yates's, *Children's Literature: A Reader's History from Aesop to Harry Potter* de Seth Lerer's au confirmat faptul că literatura pentru copii nu a fost separată în două categorii și anume literatura pentru copii și pentru adolescenți, cu toate că unii cercetători au fost de acord că în preajma secolului al XIX-lea au fost încercări de a distinge între cele două. Odată cu explorarea unor studii precum *Introducing Children's Literature from Romanticism to Postmodernism* de Deborah Thacker și Jean Webb, și *Artful Dodgers: Reconceiving the Golden Age of Children's Literature* de Marah Gubar a rezultat faptul că evoluția literaturii pentru copii a fost determinată de evoluția copilăriei ca segment social, așadar reieșind o strânsă legătură între societate și ficțiune.

În continuare, acest capitol a examinat cu atenție contextele sociale și culturale unde literatura pentru tineri a apărut, prin consultarea unor cercetări sociologice cum ar fi cel al Paulei Fass *The Damned and the Beautiful: American Youth in the 1920s* și studiul mai înainte menționat al lui Gerhard și Ursulei Falk. În urma acestei analize a reieșit faptul că apariția și evoluția literaturii scrise pentru adolescenți au fost influențate de schimbarea rolului tinerilor în societate și existența unei culturi a tinerilor în Statele Unite ale Americii. Apariția acestei culturi a modelat literatura pentru adolescenți și a sporit interesul editurilor, care au înțeles că cititorii trebuie separați în două grupuri, copii și adolescenți, și că trebuie să se publice cărți pentru o nouă audiență: adolescenții. Drept rezultat al acestor considerente, și din dorința de a publica și vinde cărți, între anii 1960-1970 scriitorii au început să dramatizeze adolescenți reali, conflictele lor și dificultățile întâlnite de-a lungul procesului de maturizare.

Fiind stabilit momentul apariției culturii pentru tineri, această cercetare a continuat în subcapitolul „Perspective teoretice asupra dezvoltării psihosociale a adolescenților” cu o analiză detaliată a adolescentului real, subiectul tuturor romanelor pentru adolescenți, și cu o examinare a stadiului de tranziție în dezvoltarea umană numit adolescență, plasat în context filosofic și

psihologic. Având în vedere unul dintre principalele obiective ale acestui demers, și anume acela de a determina cum au fost reprezentați în ficțiune adolescenții și dificultățile pe care aceștia le întâlnesc pe drumul spre maturitate, era necesar să ilustrăm adolescentul real, crizele sale identitare, problemele și dificultățile. În această secțiune, am pornit de la ipoteza că un roman scris pentru tineri, care are drept protagonist un adolescent, ficționalizează oameni reali care se confruntă cu probleme reale, autentice. Studii din psihologie esențiale în acest subcapitol cum ar fi cel al lui Granville Stanley Hall *Adolescence: Its Psychology, and Its Relations to Physiology, Anthropology, Sociology, Sex, Crime, Religion and Education*, al lui John Guilfoyle Williams *The Psychology of Childhood to Maturity* și *Identity: Youth and Crisis* al lui Erik Erikson au confirmat această ipoteză. Rezultatele cercetării au arătat că în tranziția de la copilărie spre maturitate transformările fizice și psihice ale tinerilor le cauzează anxietate, conflict cu autoritatea, rebeliune, confuzie identitară. Aceste rezultate au stabilit contextul teoretic pentru analiza personajelor ficționale și a problemelor lor identitare prin prismă psihologică, din capitolele al treilea, al patrulea și al cincilea ale prezentei cercetări.

Al doilea capitol a clarificat problematica definirii literaturii pentru adolescenți ca un gen literar separat de ficțiunea pentru copii și adulți. Cu alte cuvinte, al doilea capitol a definit literatura pentru tineri, a investigat apariția sa ca și categorie literară, a căutat care îi sunt rădăcinile, a stabilit care au fost cele mai importante momente în istoria sa și a stabilit modelul care orientează și ghidează orice text literar pentru adolescenți. După ce a explorat pe scurt trei dintre cele mai importante teorii ale genului literar (Tzvetan Todorov 1976; Mihail Bakhtin, 1981; John Frow, 2005), cercetarea din acest capitol a clarificat ambiguitatea cu care se confruntă această categorie literară. Una dintre ipotezele acestui capitol a fost aceea conform căreia literatura pentru adolescenți a fost umbră de literatura care se consideră a fi mai valoroasă, deși ea este demnă de a fi analizată ca orice text literar, întrebarea inițială aici fiind „De ce literatura pentru adolescenți a fost catalogată ca fiind lipsită de valoare literară?”. Studiul lui Pam B. Cole, *Young Adult Literature in the 21st Century*, și un număr de articole relevante cum ar fi cele ale lui Chris Crowe și Terry Davis au confirmat faptul că romanele pentru tineri sunt demne de a fi luate în considerare. Rezultatele cercetării în această secțiune au indicat motivele pentru care valoarea literară a acestei categorii a fost subestimată și au dat răspuns întrebării inițiale. Influența negativă a editurilor, locul ocupat de aceste cărți pe rafturile librăriilor sau bibliotecilor, analiza lor superficială, faptul că nu au fost luate în serios deoarece

au fost catalogate drept literatură pentru copii sunt câteva dintre motivele care au dus la o desconsiderare pe nedrept a acestui gen literar. Cu toate acestea, luând în considerare ideile lui Michael Cart și Pam Cole, acest subcapitol a re-evaluat, a consolidat valoarea literaturii pentru adolescenți și a validat-o ca un gen literar, drept urmare este de așteptat să trezească interesul și conștiința cititorilor legate de importanța sa determinată de capacitatea de a ficționaliza adolescenți reali experimentând probleme reale.

O altă ipoteză a fost că literatura pentru tineri s-a separat de literatura pentru copii odată cu alegerea scriitorilor de a include personaje adolescenți în textele lor ficționale. O posibilă confirmare a acestei presupuneri ar fi putut răspunde la întrebarea inițială “unde a început literatura pentru tineri?”. Printr-o investigare atentă a unor studii precum cele ale lui Shelley Fisher Fishkin *Was Huck Black?: Mark Twain and African-American Voices* și Roberta Seelinger Trites *Twain, Alcott and the Birth of the Adolescent Reform Novel*, a reieșit faptul că ipoteza se confirmă. Analiza a arătat că odată cu alegerea lui Mark Twain de a dramatiza un personaj adolescent și de a-i da rolul unui observator și critic al societății americane, au fost stabilite bazele acestei literaturi. Rezultatele cercetării au arătat că începând cu cele două romane scrise de Louisa May Alcott și Mark Twain personajele-adolescenți au câștigat valoare și au funcționat ca modele pentru tineri și adulți.

Aceste rezultate au condus cercetarea spre ipoteza conform căreia la începuturile sale literatura pentru adolescenți a avut un rol foarte important, anume acela de a include în texte literare problemele și dificultățile tinerilor pentru a atrage atenția cititorilor asupra evenimentelor din viețile adolescenților. Apelând la surse importante cum ar fi studiul lui Patty Campbell *Campbell's Scoop: Reflections on Young Adult Literature* și eseul lui Mary Q. Steel “Realism, Truth, and Honesty”, a rezultat faptul că după al doilea Război Mondial au fost publicate romane importante pentru acest gen literar: Maureen Daly- *Seventeenth Summer* J. D. Salinger- *The Catcher in the Rye*, S.E. Hinton-*The Outsiders*, Robert Cormier- *The Chocolate War*, Paul Zindel- *The Pigman*, Robert Lipsythe- *The Contender*. Acești autori au dus literatura pentru adolescenți la un alt nivel, au spart barierele de stil și au conectat literatura la realitate prin crearea unor personaje care au impresionat cititorii, astfel că anii publicării acestor romane au devenit momente cheie în istoria literaturii pentru adolescenți.

Comparând reprezentările ficționale ale adolescenților în romanele selectate **al treilea capitol** a stabilit puncte comune între romane scrise în decade diferite prin reflectarea cadrelor

sociale și culturale. Ceea ce ne-a interesat în mod deosebit în acest capitol a fost construcția narativă a identității protagoniștilor. De aceea, analiza a vizat investigarea strategiilor narrative folosite de autori pentru a construi, prin puterea cuvintelor, identități personale, și a implicat diferite abordări menite să re-înnoiască anumite considerente legate de personajele literare. Unele din obiectivele principale ale acestui capitol, împărțit în două secțiuni, au fost acelea de a scoate la lumină conversația dintre texte scrise de autori din diferite perioade preocupați de probleme similare, și de a re-analiza textele selectate prin prisma psihologiei, sociologiei și a studiilor culturale.

Prima secțiune a investigat modul în care cei doi autori au ficționalizat și au dramatizat adolescenții și conflictele lor interioare prin abordarea legăturilor deja stabilite dintre literatură, societate, cultură, psihologie, teorii ale identității. În plus, aceasta secțiune a reliefat asemănările și deosebirile dintre personaje, strategii narrative, limbajul utilizat în textele aflate sub lupă. Rezultatele cercetării au demonstrat faptul că intertextualitatea a adus împreună, într-o conversație literară și culturală, două texte scrise în perioade diferite. În plus, rezultatele au arătat cum Stephen Chbosky s-a angajat într-o conversație cu alte texte, nu doar prin simpla referire la ele în romanul său, ci prin asumarea influenței pe care acestea o au asupra dezvoltării identității protagonistului, în acest fel dând cititorilor exemple de adolescenți în textele literare. Prin compararea celor două romane, a rezultat faptul că protagoniștii lor sunt conectați prin sentimentele și gândurile lor referitoare la vârsta pe care o au, experiența, crize identitare, dificultăți. Rezultatele au arătat că izolarea și alienarea celor doi tineri, dificultatea cu care aceștia socializează, criza identitară, sunt trei caracteristici similare care demonstrează faptul că, deși au fost scrise la o distanță în timp, cei doi autori au ficționalizat adolescenți folosind caracteristici asemănătoare.

Printr-o analiză amănunțită a informației oferite în textul literar, prin abordarea teoriei psihosociale a lui Erik Erikson detaliată în primul capitol al acestei teze și prin explorarea unor analize sociologice cum ar fi David Riesman et al.: *The Lonely Crowd: A Study of the Changing American Character* și Kate Charlton-Jones *Dismembering the American Dream: The Life and Fiction of Richard Yates*, acest capitol a mai examinat modul în care Stephen Chbosky și J.D. Salinger au reprezentat fictional adolescenții, conflictele și crizele lor existențiale. Prin revizuirea romanului lui Chbosky utilizând teoriile psihosociale ale lui Erik Erikson, a rezultat că autorul a

dramatizat criza identitară a protagonistului urmărind îndeaproape conflictul identitate vs. confuzie care apare în al cincilea stadiu de dezvoltare umană.

A doua parte a capitolului a cuprins trei secțiuni și a investigat reprezentările literare ale adolescenților în căutarea identității în romanele lui Sherman Alexie și Robert Cormier. Apelând la lucrări critice esențiale cum ar fi cele ale lui Arnold Krupat, *The Voice in the Margin: Native American Literature and the Canon*, Kenneth Lincoln *Indi'n Humor: Biocultural Play in Native America*; Louis Owens's *Other Destinies: Understanding the American Indian Novel* and Joseph L. Coulombe, *Reading Native American Literature*, Roberta Seelinger Trites, *Disturbing the Universe: Power and Repression in Adolescent Literature*, această secțiune a investigat modul în care problemele și greutățile unor adolescenți au fost reprezentate în literatură de către cei doi autori. Pornind de la considerațiile Robertei Seelinger Trites conform cărora construcția unui adolescent în literatură este o provocare deoarece aceasta implică aspecte culturale și sociale, subcapitolul a verificat dacă identitățile protagoniștilor în cele două romane au fost construite ca fiind influențate de factori externi. Rezultatele cercetării au arătat faptul că indiferent dacă este o criză identitară având o dimensiune duală, cum este cea a lui Arnold Spirit, sau o criză a unui adolescent în căutarea identității, ca Jerry Renault, ambele texte reflectă abordări diferite ale aceleiași probleme: încercarea celor doi tineri de a înțelege rolul pe care îl are puterea în procesul lor de maturizare.

Al patrulea capitol a îmbogățit peisajul identităților prin explorarea relevanței conceptului de identitate colectivă așa cum a fost teoretizat de George Herbert Mead (1934) sau mai recent de către Francesca Polletta și James Jasper (2001). Analiza personajelor literare a presupus investigarea transformării individuale influențată de conflictul dintre individualism și socializare. Scopul acestui capitol a fost să investigheze protagonistul lui S.E. Hinton, Ponyboy Curtis, și al lui Maya Angelou, Marguerite Johnson, dezvoltarea personalității lor în context social, manifestarea conflictului dintre individualizare și socializare, dificultățile pe care aceste personaje le întâlnesc în tranziția de la copilărie la maturitate.

Împărțit în două secțiuni, acest capitol a avut mai întâi în vedere romanul lui S.E. Hinton, *The Outsiders*, mai exact criza de identitate a lui Ponyboy Curtis, pentru ca mai apoi să aducă în prim-plan romanul autobiografic al lui Maya Angelou, cu intenția de a investiga dificultățile personajului Maya de a crește și a se dezvolta într-o comunitate rasistă. Acest capitol a schimbat și a echilibrat perspectiva întregii cercetări trecând de la una masculină la una feminină.

Acest capitol s-a axat pe surse secundare cum ar fi cele ale lui George Herbert-Mead *Mind, Self and Society: From the Standpoint of a Social Behaviorist*, Robert Kegan *The Evolving Self: Problems and Process in Human Development* și a abordat articole relevante ca cele ale lui James Marcia “Development and Validation of Ego-Identity Status, Karen Coats “Young Adult Literature: Growing Up in Theory”, Barbara M. Newman și Philip R. Newman. “Group Identity and Alienation: Giving the We Its Due”. Intențiile au fost aici să descifrăm conflictul dintre nevoia unui individ de a socializa și aceea de a fi independent și să folosim rezultatele în analiza personajelor din textele deja menționate. Rezultatele au arătat că există o tensiune permanentă în viețile tinerilor între cele două dorințe fundamentale și că aceste tensiuni cauzează crizele lor identitare. Așteptările noastre în acest capitol au fost acelea că dificultățile cu care se confruntă protagoniștii romanelor ar putea fi cauzate de relația dinamică dintre „Eu” și „Noi”, care s-au confirmat odată cu analiza atentă a teoriilor psihologice menționate anterior la care s-au adăugat informațiile oferite de textele literare. Rezultatele au arătat faptul că Ponyboy Curtis se confruntă cu o criză identitară care a rezultat din încercările sale de a găsi o rezolvare conflictului dintre individ și grupul social din care face parte, și că dezvoltarea sa personală este influențată și de relația de prietenie cu Johnny Cade.

A doua parte a capitolului s-a concentrat pe o investigație amănunțită a reprezentărilor ficționale ale adolescenților de data aceasta fete, cu o atenție deosebită asupra romanului autobiografic al lui Maya Angelou. Obiectivul principal în această secțiune a fost să se analizeze modalitățile prin care criza identitară a unei fete de culoare a fost reprezentată în textul lui Maya Angelou, pentru a se stabili dacă adolescența ca stadiu de dezvoltare umană depinde de gen și politici sociale. Pentru a atinge acest obiectiv, această secțiune a fost împărțită în trei subcapitole care au furnizat informații importante legate de reprezentări ficționale ale fetelor în literatura pentru adolescenți, în autobiografii care au dat glas categoriilor sociale marginalizate, și felul cum a fost ficționalizată dezvoltarea personală a unei fete în textul literar aflat în discuție aici.

Această secțiune a pornit de la ipoteza că fetele adolescente au fost reprezentate diferit și destul de rar în literatura pentru adolescenți din a doua jumătate a secolului al XX-lea. Prin explorarea unor studii critice cum ar fi cele ale lui Charles Ferrall și Anna Jackson *Juvenile Literature and British Society, 1850-1950*, John Gillis *Youth and History: Tradition and Change in European Age Relations 1770-Present*, Jon Savage *Teenage: The Creation of Youth 1875-1945* și Jane Sunderland *Language, Gender and Children's Fiction*, acest subcapitol a investigat

reprezentările ficționale ale personajelor feminine, crizele lor identitare și lupta continuă împotriva stereotipurilor rasiale. Investigarea surselor secundare menționate mai sus a confirmat faptul că adolescența ca stadiu de dezvoltare al omului depinde de factori externi. De exemplu, Gillis a atras atenția asupra faptului că adolescența este un stadiu care aparține numai băieților din clasa de mijloc, în timp ce Jane Sunderland evidențiază faptul că în cărțile pentru copii și adolescenți sunt reprezentați numai băieți albi care aparțin clasei de mijloc. Aceste rezultate au condus cercetarea spre studii feministe, presupunerile noastre fiind acelea că, deși personajele feminine au fost ignorate în cărțile pentru adolescenți scrise în a doua jumătate a secolului al XX-lea, trebuie să existe alte studii care le-au analizat.

O altă ipoteză a fost aceea că mișcările feministe au schimbat modul în care băieții și fetele au fost reprezentați în literatură. Surse secundare importante pentru verificare veridicității acestei ipoteze au fost *Love and Death in the American Novel* de Leslie Fielder, *Beyond Feminist Aesthetics: Feminist Literature and Social Change* de Rita Felski, *Reviving Ophelia: Saving the Selves of Adolescent Girls* de Mary Bray Pipher și *The Voyage In: Fictions of Female Development* de Elizabeth Abel. Aceste surse au confirmat ipoteza formulată, astfel că, așa cum au arătat și rezultatele cercetării, s-a demonstrat că literatura pentru adolescenți a avut pentru mai mulți ani numai personaje masculine și a ignorat personajele feminine. Explicația pentru acest fenomen ar fi legată de evoluția literaturii din romanul *Bildung* care are drept protagonist băieții, așa cum a reieșit din analiza surselor secundare. Pornind de la definiția tradițională a *Bildungsroman*-ului, această secțiune a abordat și romanul feminist de tip *Bildung*, pentru a trece apoi la analiza unui roman care urmează modelul *Bildungsroman*-ului scris de o femeie de culoare. Tobias Boes, în „Modernist Studies of the *Bildungsroman*: A Historical Survey of Cultural Trends”, a semnalat expansiunea definiției romanului de tip *Bildung* odată cu apariția studiilor feministe în anii 1980 și 1990. Aceste rezultate au îndreptat atenția către explorarea unui roman care ficționalizează maturizarea unei fete de culoare. Așteptările noastre aici au fost acelea că tranziția de la copilărie la maturitate a unei fete este mai dificilă deoarece copilăria, punctul de plecare spre maturitate, este afectată de culoarea pielii într-o societate rasistă. Pentru a afla dacă aceste presupuneri se confirmă sau nu, aceasta cercetare a apelat în continuare la investigarea autobiografiilor afro-americane, presupunând în același timp că autobiografiile urmează modelul romanului de tip *Bildung*.

Ultima secțiune a acestui capitol, „Criza identitară a unei fete de culoare: *Caged Bird's Bildung*”, a analizat cum procesul de maturizare al protagonistei Marguerite Johnson a fost dramatizat în romanul autobiografic a lui Maya Angelou, și cum acesta a urmat modelul unui roman *Bildung*. Informația dată de textul literar și un număr de surse secundare cum ar fi studiul lui Frantz Fanon *Black Skins, White Masks*, articolele lui Remus Bejan “Nigrescence: Mapping the Journey in I Know Why the Caged Bird Sings”, Sidonie Smith “The Song of the Caged Bird: Maya Angelou’s Quest after Self-Acceptance”, Dolly McPherson “Initiation and Self-Discovery”, Claudine Raynaud “Coming of age in the African American novel”, au fost esențiale pentru a confirma faptul că în cazul protagonistei din romanul lui Angelou criza identitară a fost amplificată de condițiile sociale dificile și s-a manifestat în greutatea cu care aceasta și-a regăsit propria identitate într-o comunitate rasistă.

Capitolul al cincilea a scos în evidență schimbările sociale din secolul al XXI-lea care au influențat literatura pentru adolescenți, în același timp dezvăluind trendurile acestui gen literar în secolul nostru, și a investigat două romane contemporane pentru tineri. Cuprinzând două părți, acest capitol și-a propus să exploreze tendințele acestui gen literar în prezent, cu scopul de a scoate în evidență diferențele în ceea ce privește tematica, perspectiva, personajele, strategiile literare diferite față de romanele scrise în a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Prima parte a examinat schimbările sociale care au influențat literatura pentru adolescenți. Prin analiza unor surse secundare cum ar fi *Adolescence*, de Eastwood Atwater, *The Sibling Society* a lui Robert Bly, *Crossover Fiction: Global and Historical Perspectives* de Sandra Beckett, *The Crossover Novel: Contemporary Children’s Fiction and Its Adult Readership* de Rachel Falconer, precum și a unor articole relevante, s-a demonstrat faptul că la sfârșitul secolului al XX-lea societatea a trebuit să răspundă unor noi cerințe din partea tinerilor. Ca și în secolul trecut, literatura pentru adolescenți a urmat două căi: pe de-o parte s-au delimitat romanele fantastice, în mod surprinzător citite de adulți, pe de altă parte s-au concretizat romanele realiste care redau imagini ale adolescenței prin abordarea unor subiecte de maxim interes pentru tineri în acest context social-istoric. Rezultatele au arătat aici faptul că romanele pentru adolescenți au suferit modificări în sensul că ele tratează subiecte mai mature și mai dificile, astfel că romanele care ficționalizau crizele identitare în secolul trecut au fost înlocuite de romanele care dramatizează probleme serioase ca abuzul de droguri, sarcini nedorite, abuzul sexual, clonarea. Pe de altă parte, la finele secolului al XX-lea literatura pentru adolescenți pare

să aibă drept țintă un număr mai mare de cititori aparținând unui public standardizat, și, așa cum arată rezultatele aici, romanele fantastice au un mai mare succes în rândul adulților decât romanele realiste.

Cuprinzând cinci secțiuni, a doua parte a acestui capitol a investigat reprezentările literare ale adolescenților, dificultățile și crizele lor identitare în două romane contemporane, cu intenția de a analiza cât mai multe situații de viață ficționalizate prin acest gen literar. În plus, acest capitol a demonstrat faptul că literatura pentru adolescenți este ancorată în lumea reală și că dramatizează probleme relevante pentru tinerii și adulții de astăzi. În această secțiune, focalizarea a fost schimbată de la romane tradiționale la romane pentru adolescenți mai recente, și s-au abordat concepte ca literatura Holocaust pentru tineri, metaficțiune istoriografică, realism magic. Intenția a fost în acest capitol să fie investigate reprezentări ale adolescenților care se confruntă cu situații traumatice de viață, forțați să crească în Germania nazistă sau bolnavi de cancer. Cele două texte au permis explorarea dificultăților cu care adolescenții se confruntă în secolul al XXI-lea și au evidențiat preferințele în ceea ce privește tipul de romane ale adolescenților de astăzi.

În prima secțiune, surse secundare esențiale cum ar fi *Representing the Holocaust in Children's Literature* a lui Lydia Kokkola, *Sparing the Child: Grief and the Unspeakable in Youth Literature about Nazism and the Holocaust* a lui Hamida Bosmajian, *My Mother's Voice: Children, Literature and the Holocaust* scrisă de Arianne Kertzer și *Using and Abusing the Holocaust* a lui Lawrence Langer, au confirmat faptul că numărul romanelor pentru adolescenți în care a fost reprezentat ceea ce era de „nereprezentat” a crescut. S-a demonstrat aici că, în mod special prin literatura pentru adolescenți care ficționalizează Holocaustul, tinerii cititori primesc lecții de istorie și că scopul său principal este acela de a crea un dialog între istorie și literatură. Cititorul adolescent are nevoie să cunoască adevărul și să fie conștient de dificultățile pe care le-ar putea întâlni în tranziția de la copilărie la maturitate. De aceea, chiar și un subiect atât de sensibil ca Holocaustul este necesar a fi dramatizat pentru ca cititorii adolescenți să învețe despre istorie din literatură.

A doua secțiune a abordat cele două lucrări ale Lindei Hutcheon, *A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction* și *The Politics of Postmodernism*, cu atenție sporită asupra conceptului de metaficțiune istoriografică în legătură cu romanul lui Markus Zusak. Intenția aici a fost să folosim conceptul lui Hutcheon pentru a descifra textul literar. Rezultatele au demonstrat că romanul reflectă conceptul de metaficțiune istoriografică și că autorul a

dramatizat un eveniment istoric prin re-gândirea sa dintr-o perspectivă nouă și afirmativă. Alegerea autorului să re-interpreteze istoria prin combinarea unor elemente fantastice cu cele obișnuite a condus această cercetare către un alt concept postmodernist- realismul magic. Surse secundare ca *Magic(al) Realism* a lui Maggie Ann Bowers, *Magic Realism in Holocaust Literature: Troping the Traumatic Real*- Jenni Adams și “Magical Realism and Experiences of Extremity”- Jo Langdon au confirmat faptul că *The Book Thief* poate fi investigat în lumina realismului magic și folosind conceptul Lindei Hutcheon de metaficțiune istoriografică.

Subcapitolul „Urmările dezvoltării personale în condiții dificile: trauma și revenirea din traumă a lui Liesel Meminger” s-a concentrat pe investigarea protagonistei lui Markus Zusak, urmărind îndeaproape dificultățile cu care aceasta s-a confruntat în procesul său de maturizare. Această secțiune a pornit de la ipoteza conform căreia Markus Zusak a dramatizat criza identitară a lui Liesel Meminger ca fiind cauzată de mediul social istoric în care a crescut, și că dezvoltarea sa personală a fost influențată de ororile Holocaustului. Folosind concepte din psihologie așa cum au fost explicate de Judith Herman în *Trauma and Recovery: The Aftermath of Violence - from Domestic Abuse to Political Terror*, Cathy Caruth în *Unclaimed Experience: Trauma, Narrative and History* și Ruth Franklin în *A Thousand Darkesses: Lies and Truth in Holocaust Fiction*, acest subcapitol a demonstrat că personajul principal al lui Zusak a suferit din cauza traumei, în acest fel reieșind strategiile narative folosite de autor pentru a dramatiza un personaj feminin în plin proces de dezvoltare. Rezultatele au arătat faptul că ipoteza s-a confirmat și că în acest roman Markus Zusak a indicat în mod indirect atrocitățile Holocaustului prin utilizarea unor concepte postmoderne, elementul post-postmodern constând în transformarea unei povești despre Holocaust într-o narațiune despre supraviețuire și recuperare.

Ultima secțiune, „Viața cu cancer: refuzul de a accepta moartea al lui Hazel Lancaster”, a analizat modalitățile prin care John Green a ficționalizat o adolescentă care suferă de cancer și a pornit de la ipoteza că o boală foarte gravă cum e cancerul și moartea iminentă au afectat identitatea lui Hazel Lancaster. Cercetări din psihologie și medicină cum ar fi cele ale Cyntiei M. Mathieson și Henderikus J. Stam “Renegotiating identity: cancer narratives”, Michael Bury “Chronic Illness and Biographical Disruption” și Kathy Charmaz’s “Loss of self: a fundamental form of suffering in the chronically ill” au demonstrat faptul că pacienții suferinzi de cancer sunt puși în situația de a-și re-negocia identitatea, de a o re-construi în noile condiții date de boală. Sursele secundare din medicină s-au dovedit a fi utile în analiza celor două personaje, Hazel și

Augustus, doi adolescenți ale căror identități au fost construite pe fondul cumplitei boli de care sufereau. Rezultatele aici au arătat că, prin puterea cuvintelor, John Green a reprezentat cu succes doi tineri și dezvoltarea identității lor la un nivel mai profund, aproape filozofic, în acest fel dând romanului un ton optimist și pozitiv în ciuda subiectului foarte sensibil pe care l-a tratat.

În ansamblu, această teză a re-interpretat romanele pentru adolescenți și a scos la iveală lucruri neștiute până acum, cum ar fi legătura foarte strânsă care există între acest gen literar și psihologie, fapt ce a permis analiza personajelor folosind concepte din acest domeniu. Lucrarea contribuie la o mai bună înțelegere a lumii în schimbare a adolescenților, a problemelor lor, a conflictelor transpuse în texte literare care reflectă în mod evident contextul social, cultural și istoric în care au fost scrise. Un alt aspect care a rezultat din această cercetare vizează legăturile dintre romanele publicate la o distanță semnificativă în timp, dar care au raportat probleme similare ale adolescenților. Indiferent de limitări, această teză își propune, de asemenea, să contribuie la creșterea performanței în educație în favoarea adulților și a tinerilor care ar putea fi interesați de această cercetare care oferă exemple despre ce înseamnă să fii adolescent și care ar putea fi folosită ca instrument mai convingător prin care tinerii să fie ghidați spre maturitate și încurajați. Prin faptul că această teză a examinat condiția socială a adolescentului în diferite perioade de timp, se speră că va contribui la o mai bună înțelegere a grupului social al tinerilor aflat în continuă schimbare. Prin analiza detaliată a literaturii prin prisma psihologiei, prezenta lucrare își propune și să contribuie la o mai bună înțelegere a psihicului adolescenților. Nu în ultimul rând, această teză are menirea de a sensibiliza cititorii tineri și adulți cu privire la valoarea literaturii pentru adolescenți.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Adams, Jenni. *Magic Realism in Holocaust Literature: Troping the Traumatic Real*. New York: Palgrave MacMillan, 2011. Print.
- Alexie, Sherman. (2007) *The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian*. London: Andersen Press Limited, 2015.
- Angelou, Maya. (1969) *I Know Why the Caged Bird Sings*. New York: Bantam Books, 1970. Print.
- Atwater, Eastwood. *Adolescence*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1992. Print.
- Bakhtin, Mihail M. *The Dialogic Imagination: Four Essays*. Austin: University of Texas Press, 1981. Print.
- Beckett, Sandra L. *Crossover Fiction: Global and Historical Perspectives*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2009. Print.
- Bejan, Remus. "Nigrescence: Mapping the Journey in I Know Why the Caged Bird Sings". In *Bloom's Modern Critical Views: Maya Angelou*, edited with an Introduction by Harold Bloom. New York: Infobase Publishing, 2009, 147-155. Print.
- Bly, Robert. *The Sibling Society*. New York: Vintage Books, 1996. Print.
- Butterfield, Stephen. *Black Autobiography in America*. Amherst: University of Massachussets Press, 1974. Print.
- Campbell, Patty. *Campbell's Scoop: Reflections on Young Adult Literature*. Plymouth: Scarecrow Press, 2010. Print.
- Cart, Michael. "The Value of Young Adult Literature". *American Library Association*, 2008: 1-4. Available at: <http://www.ala.org/yalsa/guidelines/whitepapers/yalit>.
- Caruth, Cathy. *Unclaimed Experience: Trauma, Narrative, and History*. London: The Johns Hopkins University Press, 1996. Print.
- Chbosky, Stephen. *The Perks of Being a Wallflower*. New York: Pocket Books, 1999. Print.

- Cole, Pam B. *Young Adult Literature in the 21st Century*. Boston: McGraw-Hill Higher Education, 2009. Print.
- Cormier, Robert. (1974) *The Chocolate War*. New York: Random House, 2014. Print.
- Donelson, Kenneth L., Allen Pace Nilsen (1993). *Literature for Today's Young Adults*. 7th edition. New York: Pearson, 2005. Print.
- Ellis, Alec. *A History of Children's Reading and Literature*. London: Pergamon Press, 1963. Print.
- Erikson, Erik. (1950) *Childhood and Society*. London: W. W. Norton & Company, Inc., 1963. Print.
- Erikson, Erik. (1982) *The Life Cycle Completed*. Extended version. New York: W. W. Norton & Company. 1997. Print.
- Erikson, Erik. *Identity: Youth and Crisis*. London: W.W. Norton & Company, Inc., 1968. Print.
- Falk, Gerhard, Ursula Falk. *Youth Culture and the Generation Gap*. New York: Algora Publishing, 2005. Print.
- Fanon, Frantz. (1952) *Black Skin, White Masks*. Translated from French by Charles Lam Markmann. London: Pluto Press, 1986. Print.
- Fass, Paula. *The Damned and the Beautiful: American Youth in the 1920's*. New York: Oxford University Press, 1977. Print.
- Ferrall, Charles, Anna Jackson. *Juvenile Literature and British Society, 1850-1950: The Age of Adolescence*. New York: Routledge, Taylor & Francis, 2010. Print.
- Fishkin, Shelley Fisher. *Was Huck Black?: Mark Twain and African-American Voices*. New York: Oxford University Press, 1993. Print.
- Frow, John. *Genre*. New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2005. Print.
- Genette, Gerard. (1979) *Narrative Discourse: An Essay in Method*. Translated from French by Jane E. Lewin. New York: Cornell University Press, 1980. Print.

- Gillis, John. *Youth and History: Tradition and Change in European Age Relations 1770-Present*. New York: Academic Press Inc., 1974. Print.
- Green, John. *The Fault in Our Stars*. London: Penguin Books, 2012.
- Guilfoyle Williams, John. *The Psychology of Childhood to Maturity*. London: William Heinemann-Medical Books- LTD, 1948. Print.
- Hall, Stanley Granville. *Youth: Its Education, Regimen and Hygiene*. New York: D. Appleton and Company, 1906. Print.
- Hall, Stanley Granville. (1904) *Adolescence: Its Psychology and Its Relations to Physiology, Anthropology, Sociology, Sex, Crime, Religion and Education*. vol. 2. New York: D. Appleton and Company, 1911. Print.
- Hall, Stanley Granville. *Aspects of Child Life and Education*. New York: D. Appleton and Company, 1921. Print.
- Hinton, Susan Eloise. (1967) *The Outsiders*. New York: Dell Publishing, 1989. Electronic source.
- Hutcheon, Linda. *A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction*. London & New York: Routledge, 1988. Print.
- Hutcheon, Linda. *The Politics of Postmodernism*. London & New York: Routledge, 1989. Print.
- Kidd, Kenneth B. *Freud in Oz: At the Intersections of Psychoanalysis and Children's Literature*. London: University of Minnesota Press, 2011. Print.
- Kohlberg, Lawrence, Carol Gilligan. "The Adolescent as a Philosopher: The Discovery of the Self in a Post-conventional World". *Daedalus*, vol. 100, no. 4, *Twelve to Sixteen: Early Adolescence*, 1971: 1051-1086. Available at: https://www.jstor.org/stable/20024046?seq=1#page_scan_tab_contents.
- Kokkola, Lydia. *Representing the Holocaust in Children's Literature*. New York: Routledge, 2003. Print.
- Kristeva, Julia. 1990. "The Adolescent Novel". In *Abjection, Melancholia and Love: The Work of Julia Kristeva*, edited by John Fletcher and Andrew Benjamin, London: Routledge, 2012, 8-23. Print.

- Krupat, Arnold. *The Voice in the Margin: Native American Literature and the Canon*. Berkeley: University of California Press, 1989. Print.
- Langer, Lawrence L. *Using and Abusing the Holocaust*. Bloomington: Indiana University Press, 2006. Print.
- McCallum, Robyn. *Ideologies of Identity in Adolescent Fiction: The Dialogic Construction of Subjectivity*. New York and London: Garland Publishing, 1999. Print.
- Mintz, Steven. *Huck's Raft: A History of American Childhood*. London: The Belknap Press of Harvard University Press, 2004. Print.
- Owens, Louis. *Other Destinies: Understanding the American Indian Novel*. Norman: University of Oklahoma Press, 1992. Print.
- Pipher, Mary Bary. *Reviving Ophelia: Saving the Selves of Adolescent Girls*. London: Penguin Books Ltd., 1994. Print.
- Probst, Robert. *Adolescent Literature: Response and Analysis*. Columbus, OH: Charles E. Merrill Publishing Company, 1984. Print.
- Richardson, Alan. *Literature, Education and Romanticism: Reading as a Social Practice*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994. Print.
- Riesman, David, Nathan Glazer and Reuel Denney. (1950) *The Lonely Crowd: A Study of the Changing American Character*. New York: Yale University Press, 1961. Print.
- Salinger, J.D. *The Catcher in the Rye*. Boston: Little, Brown and Company, 1951. Print.
- Sandu (Ene) Mihaela. "From Fairy Tales to Realist Fiction: Young Adult Literature on the Threshold between Children's and Adults' Literature". *Annals of the University of Craiova*, Series: Philology, English, Year XIX, Craiova: Universitaria, 2018. ISSN 1454 – 4415.
- Sandu (Ene) Mihaela. "Holden Caulfield's Pains and Perks: The Profile of a Teenager in Postwar America". *Noi perspective în cercetarea lingvistică și literară*. Craiova: Universitaria, 2018, 263-271. ISBN 978-606-14-1383-6.

- Sandu (Ene), Mihaela. "A Part-Time Indian's Identity Crises". *Literatura migrației: Deschideri și bariere*. Chișinău: CEP Universitatea de stat din Moldova, 2018, 292-301. ISBN 978-9975-71-964-3.
- Savage, Jon. *Teenage: The Creation of Youth Culture 1875-1945*. London: Chatto and Windus, 2007. Print.
- Seelinger Trites, Roberta. *Disturbing the Universe: Power and Repression in Adolescent Literature*. Iowa: University of Iowa Press, 2000. Print.
- Seelinger Trites, Roberta. *Twain, Alcott, and the Birth of the Adolescent Reform Novel*. Iowa City, Iowa: University of Iowa Press, 2007. Print.
- Smith, Sidonie. "The Song of the Caged Bird: Maya Angelou's Quest after Self-Acceptance". In *Maya Angelou's I Know Why the Caged Birds Sings: Modern Critical Interpretations*. Edited by Harold Bloom. Philadelphia: Chelsea House, 1998, 3-14. Print.
- Sunderland, Jane. *Language, Gender and Children's Fiction*. New York: Continuum International Publishing Group, 2011. Print.
- Thacker, Deborah Cogan, Jean Webb. *Introducing Children's Literature: From Romanticism to Postmodernism*. London: Routledge, 2002. Print.
- Vlad, Eduard. *American Literature: Responses to the Po-Mo Void*. Constanta: Ovidius University Press, 2004.
- Webster, Roger. *Studying Literary Theory: An Introduction*. London: Arnold, 1996. Print.
- Zusak, Markus. *The Book Thief*. London: Transworld Publishers, 2005. Print.